

RAPORT DE ACTIVITATE 2020

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

CUPRINS

I. Despre CAPC	2
II. Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției	4
III. Ajutorul social în Republica Moldova: între eficacitate și integritate	6
IV. Sporirea securității alimentare a consumatorilor	11
V. Litigarea strategică pentru integritatea aleșilor poporului	12
VI. Consolidarea integrității publice în Republica Moldova.....	15
VII. Rezumatul proiectelor implementate de CAPC în 2020	17

I. Despre CAPC

DENUMIRE: Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC)

ECHIPA:

Galina BOSTAN, *Președinte*

Lilia IONIȚA, *Vicepreședinte, coordonator de proiecte*

Stela PAVLOV, *coordonator de proiecte*

Viorel PÎRVAN, *coordonator de proiecte*

Radu JIGĂU, *jurist*

Dina SEMINAHIN, *contabil*

STATUT: ONG

SEDIU: Chișinău, str. Sfatul Țării 27, of.013

TEL/FAX: (373) 22 23 83 84

SITE: www.capc.md

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) este o organizație non-guvernamentală, înregistrată la Ministerul Justiției la data de 19 aprilie 2000.

Scopurile CAPC: contribuirea la reducerea nivelului corupției în țară pînă la un nivel, care nu ar afecta drepturile și libertățile cetățenilor; ridicarea nivelului conștientizării pericolului pe care-l prezintă fenomenul corupției pentru stat; studierea nivelului pătrunderii corupției în societate și stat; determinarea sferelor care au fost în cea mai mare măsură afectate de corupție; considerând că corupția are loc acolo unde nu există transparență, ridicarea nivelului transparenței în activitatea instituțiilor statale și celor politice; considerând că organele unui stat democratic își desfășoară activitatea pe contul și în interesul societății, stabilirea unui monitoring al societății asupra activității organelor statului.

Principalele domenii în care CAPC s-a implicat în această perioadă sunt: expertiza coruptibilității proiectelor de acte legislative; expertiza vulnerabilității proiectelor actelor normative din perspectiva drepturilor omului; elaborarea de studii și cercetări în domeniul anticorupție și justiție (inclusiv sondaj de opinii privind nivelul de satisfacție a justițiabililor); consiliere publică prin intermediul liniei fierbinți; monitorizarea autorităților publice; elaborarea instrumentelor în scopul prevenirii corupției (baza de date www.interese.md); crearea instrumentelor metodologice pentru monitorizarea și evaluarea politicilor și instrumentelor anticorupție.

CAPC a diseminat experiența sa în domeniul expertizei coruptibilității la sesiunea plenară GRECO, metodologia CAPC fiind evaluată ca una din cele mai bune practici din Europa în acest domeniu, iar Ghidul și Studiul privind eficiența mecanismului de efectuare a expertizei coruptibilității au fost recomandate ca resurse valoroase pentru țările care doresc să pună în aplicare expertiza coruptibilității. În același timp, experiența CAPC în domeniul expertizei coruptibilității ca bune practici a fost prezentată în Albania, Duma de Stat a Federației Ruse, Republica Kazahstan și Ucraina.

CAPC este membru al **Alianței Anticorupție din Republica Moldova** (www.alianta.md), care reunește actori ai societății civile și oferă posibilitatea ONG-urilor membre să facă schimb de informații cu privire la activitățile existente, iar Guvernul preia comentariile de la membrii săi.

Începând din martie 2014 CAPC este partener asociat la **Southeast Europe Leadership for Development and Integrity (SELDI)** (www.seldi.net) - o coaliție anticorupție și bună guvernare din Europa de Sud-est, implicând parteneri din nouă țări. Rețeaua funcționează pe baza strategiei comune și a agendei de acțiune convenite. Obiectivul Inițiativei regionale este de a contribui la o societate civilă dinamică din regiune, capabilă să participe la dezbateri publice și să influențeze procesul politic și de luare a deciziilor în domeniul combaterii corupției și bunei guvernări.

CAPC este membru al **Coaliției pentru protecția avertizorilor de integritate din Europa de Sud-Est**, coaliție formată din organizații ale societății civile din 10 țări: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Kosovo, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România și Serbia. Coaliția va acționa pentru a se asigura că avertizorii de integritate sunt tratați în mod echitabil și că dezvăluirea acestora conduce la schimbări pozitive. De asemenea, va promova beneficiile avertizării privind avertizarea spre îmbunătățirea responsabilității guvernamentale și corporative și va încerca să sporească percepțiile publice ale avertizorilor. Acesta va servi ca o umbrelă pentru advocacy, legislație și dezvoltare politică, sprijin pentru avertizare și consiliere, informații publice și mass-media, precum și o rețea de schimb de experiență și informații.

II. Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova

Pe parcursul anului 2020 CAPC a continuat monitorizarea ședințelor de judecată, chiar și în condițiile respectării tuturor restricțiilor legate de pandemie. Astfel, în cadrul Proiectului Uniunii Europene „Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova” *“Support to efficient prevention and fight against corruption in the justice sector”, EuropeAid/138640/DH/SER/MD*, implementat de Consorțiul Hulla & Co. Human Dynamics KG și Asociația Obștească Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, CAPC a monitorizat 345 ședințe de judecată.

Perioada pandemiei, în general, a avut și are un impact nefavorabil asupra publicității ședințelor de judecată. Totuși, intensitatea acestuia a fost diferită în instanțele judecătorești din Chișinău și cele din afara Chișinăului.

Pe parcursul perioadelor stărilor de urgență și a stării de urgență în sănătatea publică, președinții instanțelor judecătorești au adoptat măsuri rezonabile privind organizarea activității instanței, reieșind din situația epidemiologică locală. Acestea au fost, periodic, adaptate noilor realități și făcute publice prin diverse mijloace. **La intrarea în clădire, în marea majoritate a instanțelor judecătorești din Republica Moldova, se efectuează termometria.**

Monitorii au estimat că în Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău, dacă nu există restricții privind accesul în instanță doar în baza citației, o persoană, care nu prezintă simptome de gripă, poartă masca și respectă alte măsuri de protecție instituite, nu va avea impedimente majore pentru a asista la o ședință de judecată.

În majoritatea instanțelor judecătorești din afara Chișinăului, accesul justițiabililor în incinta clădirii a fost îngreunat: justițiabilii așteaptă în afara incintei instanței de judecată, fiind admiși în clădire doar la anunțarea cauzei de către greșier; accesul altor persoane, decât părțile pe dosar, este interzis. De exemplu, în unele situații, pentru a avea acces în clădire monitorii, în final, au invocat faptul că monitorizează ședințele de judecată, iar paza a telefonat președintele instanței pentru a permite accesul în incinta clădirii. Aceste măsuri de protecție, par a fi raționale pentru a minimaliza riscul de infectare cu COVID-19, totuși rezonabilitatea instituirii acestora era puternic diminuată, atunci când în interiorul clădirii, monitorii descopereau că colaboratorii instanței de judecată nu purtau masca, că toți justițiabilii erau ținuti într-un spațiu restrâns, în timp ce sălile de judecată erau în altă parte și că justițiabilii se puteau deplasa în interiorul clădirii, doar fiind însoțiți de un colaborator al instanței de judecată, care nu întotdeauna purta masca. În acest context, monitorii au estimat că în instanțele judecătorești

din afara Chișinăului, în condițiile pandemiei, probabilitatea ca o persoană, care dorește să asiste la o ședință de judecată, să reușească efectiv să asiste, este minimă.

Un raport exhaustiv privind rezultatele monitorizării ședințelor de judecată în perioada 2019-martie 2021 va fi definitivat în iunie 2021.

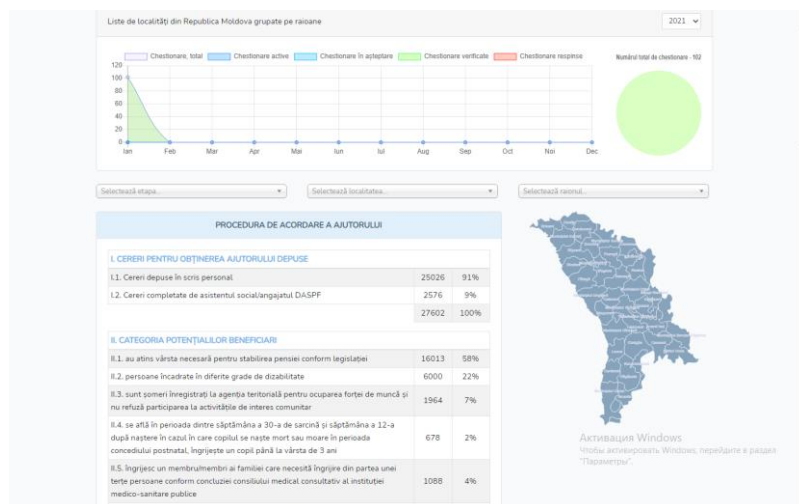
III. Ajutorul social în Republica Moldova: între eficacitate și integritate

Pe parcursul anului 2020, cu sprijinul financiar al Reprezentanței Fundației Konrad Adenauer în Republica Moldova din resursele oferite de Uniunea Europeană și Ministerul Federal de Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei, CAPC, în parteneriat cu Asociația Obștească „Concordia” (Telenеști); Asociația Obștească „Nufărul” (Rezina); „Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI” (Balti); Asociația Obștească „Clinica Juridică Comrat” (Comrat), a implementat Proiectul „Ajutorul social în Republica Moldova: între eficacitate și integritate”.

Activitățile Proiectului au acoperit 3 zone geografice: Centru, Nord și Sud (UTAG), fiind realizate pe parcursul a 15 luni (inclusiv 2019), cu acoperire bugetară pentru 12 luni. Astfel,

- a fost elaborată Metodologia de monitorizare a distribuției ajutoarelor sociale/ajutoarelor pentru perioada rece a anului;

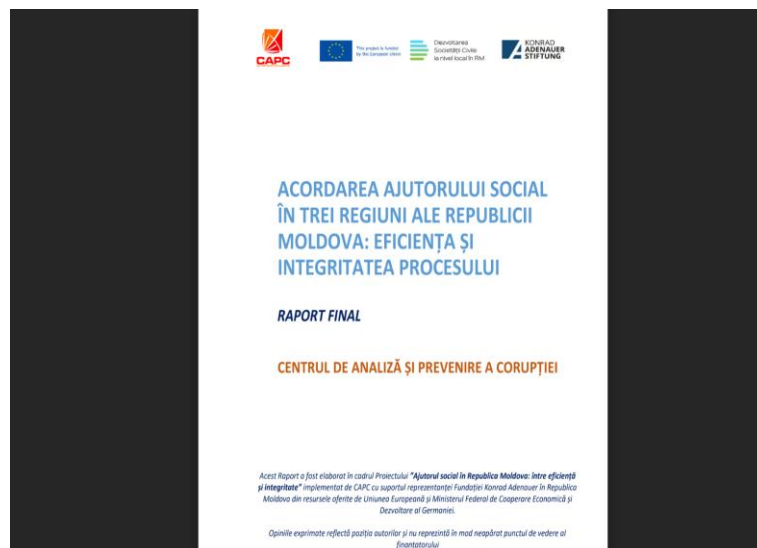
- a fost conceput, elaborat și pus în aplicare e-template-ul de monitorizare a alocării ajutoarelor sociale de către APL;

- echipele de monitorizare (Sud, Centru și Nord) au fost instruite privind aplicarea Metodologiei și a e-template în cadrul unui training, care s-a desfășurat la Telenеști, pe data de 29 mai 2020;

- pe parcursul 9 luni a fost realizată monitorizarea alocării ajutoarelor sociale de către APL în Bălți, Sîngerei, Telenеști, Rezina, UTA Gagauzia, fiind formulate 536 de solicitări de informații, realizate 425 de interviuri cu reprezentanții APL (direcția asistență socială/ managerii de caz/ asistenții sociali comunitari/ reprezentanți ai primăriilor) și 242 de

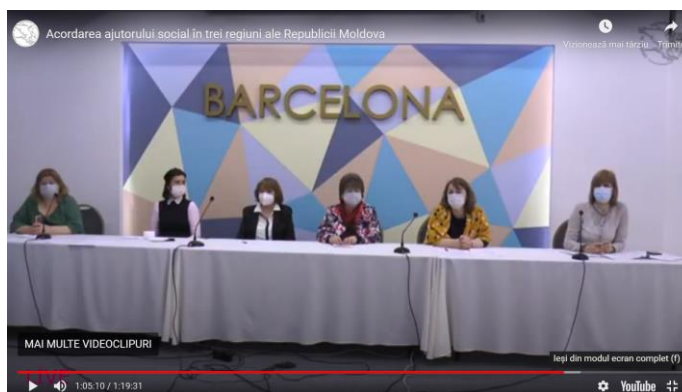
interviuri, 3 studii de caz cu beneficiarii sau potențialii beneficiari de ajutor social și fiind completate/analizate 254 de chestionare.

A fost elaborat Raportul intermediar și Raportul final "Acordarea ajutorului social în trei regiuni ale Republicii Moldova: eficiența și integritatea procesului", care conțin concluzii și recomandări privitor la: deschiderea la prezentarea informațiilor (transparența); evidența beneficiarilor (date dezagregate); anchetele sociale; activitatea comisiilor de monitorizare; rapoartele de utilizare a ajutorului social; activitățile de informare a potențialilor beneficiari; implicarea beneficiarilor în activitățile de interes comunitar; stabilirea indicatorilor de bunăstare.

Rapoartele au fost prezentate în cadrul a două mese rotunde (7 octombrie 2020 și 28 ianuarie 2021).

La 29 ianuarie 2021 a fost organizat [Clubul de presă](#) de mediatizare a rezultatelor proiectului, la care au participat membrii echipei de implementare a proiectului și reprezentanții mass media. Evenimentul s-a transmis on line pe www.anticoruptie.md, www.privesc.eu, www.realitatea.md

Monitorizarea pe parcursul a 9 luni a modului de acordare a ajutorului social a permis formularea următoarelor concluzii, constatări și recomandări:

- **Cu referire la deschiderea pentru prezentarea informațiilor (transparența)**

Autoritățile s-au dovedit a fi de mai multe ori reticente sau nepregătite să ofere informația completă, sistematizată care să elucideze aspectele reale dar și problemele existente în domeniul acordării ajutorului social.

CAPC a recomandat asigurarea unei mai bune colaborări dintre autoritățile publice locale și societatea civilă, inclusiv prin intermediul unor acorduri de colaborare dintre organizațiile necomerciale locale și autoritățile publice.

- **Cu referire la evidența beneficiarilor (date dezagregate)**

Solicitările de informații formulate de monitori și expediate către autorități au avut în vizor date concrete, dezagregate pe categorii de ajutoare și beneficiari. În cadrul primei etape de monitorizare datele care au fost furnizate de către APL și structurile de asistență socială au demonstrat lipsa unei evidențe clare și precise a beneficiarilor. Monitorii erau conștienți de faptul că cercul beneficiarilor de asistență socială este fluctuant, totuși, imposibilitatea oferirii unor date secționate pe câteva criterii simple demonstrează lipsa unei abordări adecvate în ținerea evidenței beneficiarilor de ajutoare sociale, nu există o previzibilitate pentru domeniul respectiv și, respectiv, orice activități de planificare (vizionare) în domeniu sunt practic imposibile.

În această ordine de idei, CAPC a recomandat structurilor de asistență socială, inclusiv MSMPFS să asigure că sistemul în vigoare aplicabil ajutoarelor sociale este ușor accesibil și operabil și poate să genereze date/informații actualizate și dezagregate în timp real.

- **Cu referire la anchetele sociale**

Datele statistice prezentate arată că ancheta socială este întocmită selectiv de către comisiile create de către structurile de asistență socială în scopul verificării autenticității informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului. Analizând informația oferită de către monitori, s-a constatat că ancheta socială a fost întocmită în cazul **doar 20% din potențialii beneficiari** și nu a fost completată în cazul a 80% de cereri. Deși Legea 133/2008 lasă la discreția comisiei întocmirea acestui act, aceste cifre denotă că ponderea anchetelor necompletate raportate la numărul total de beneficiari este extrem de mare. CAPC a admis că acest fapt se datorează multiplelor obligațiuni puse pe seama asistentului social comunitar, managementului ineficient al timpului de muncă al membrilor comisiei și salariilor demotivante în Republica Moldova. Totuși, etapele de stabilire și monitorizare ulterioară a utilizării ajutorului social sunt elemente foarte importante pentru credibilitatea și integritatea procesului, iar abordarea formală și chiar neaplicării normelor afectează grav și distorsionează efectul, consistența și previzibilitatea politicilor sociale. Or, ajutoarele sociale sunt o formă de suport din partea statului din bani publici, care trebuie eficient gestionați și monitorizați de către toți cei chemați să o facă în baza legii.

În context, CAPC a recomandat întocmirea anchetei sociale în majoritatea cazurilor, întrucât aceasta va favoriza identificarea mai detaliată a indicatorilor care influențează asupra acordării sau neacordării ajutorului social pentru a elimina cazurile potențialilor beneficiari de rea credință.

- **Cu referire la activitatea comisiilor de monitorizare**

În vederea utilizării eficiente a ajutorului social și satisfacerii necesităților beneficiarilor, stabilite de lege, comisia de monitorizare poate, la sesizarea șefului structurii teritoriale de asistență socială, a reprezentanților administrației publice locale, precum și prin autosesizare

să verifice, la reședința curentă a beneficiarilor, corectitudinea utilizării ajutorului social. Deși legea reglementează clar aspectele ce vizează activitatea acestei structuri, datele statistice furnizate denotă inexistența comisiilor de monitorizare în unele localități. Acest fapt condiționează iresponsabilitate sporită din partea unor beneficiari de ajutor social.

CAPC a recomandat derularea procesului de monitorizare în toate localitățile și în raport cu toți beneficiarii de ajutor social.

- **Cu referire la rapoartele de utilizare a ajutorului social**

Datele statistice au evidențiat un număr mare de avertizări aplicate beneficiarilor despre încetarea ajutorului social și planuri individualizate pentru utilizarea rațională a ajutorului social. Acest fapt denotă încălcări a prevederilor legale în vigoare de către beneficiari, abuzul din partea acestora, utilizarea contrar destinației a prestației.

În acest sens, CAPC a recomandat vizite periodice ale comisiei de monitorizare care au drept scop înlăturarea împrejurărilor care ar condiționa încetarea ulterioară a plății ajutorului social.

- **Cu referire la activitățile de informare a potențialilor beneficiari**

Analiza datelor statistice a demonstrat o slabă cunoaștere a prevederilor legale care reglementează ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului atât de către beneficiari/ potențiali beneficiari, dar și de către persoanele cu competențe nemijlocite în acest domeniu.

CAPC a recomandat desfășurarea activităților de profesionalizare/instruire (sporirea calificării) organizate pentru funcționarii din cadrul diferitor servicii administrative.

- **Cu referire la implicarea beneficiarilor în activitățile de interes comunitar**

Analiza informațiilor colectate în baza interviurilor cu beneficiarii de ajutoare sociale și reprezentanții primăriilor a demonstrat o slabă cunoaștere a prevederilor legale, iar beneficiarii cel mai frecvent nu sunt informați despre posibila lor implicare în activitățile de interes comunitar. Informațiile oferite de primării a demonstrat că: autoritățile locale implică prea puțin sau sporadic beneficiarii de ajutoare sociale în activități de interes comunitar.

Respectiv, CAPC a recomandat APL (primăriilor) să facă uz de prevederile legale și să asigure implicarea pleneră a beneficiarilor de ajutoare sociale în activitățile de interes comunitar, să țină evidența acestora.

- **Cu referire la stabilirea indicatorilor de bunăstare**

Statutul de beneficiar al ajutorului social se acordă familiei defavorizate. Vulnerabilitatea se determină, reieșind din venitul global mediu lunar raportat la venitul lunar minim garantat și care a acumulat, la indicatorii de bunăstare, un punctaj mai mic sau egal cu cel stabilit pentru evaluarea bunăstării. Anexa nr. 5 din Regulamentul 1167/2008 conține lista caracteristicilor și punctajul aferent pentru evaluarea bunăstării familiei. Printre identificatori sunt prezente caracteristici irelevante, cum ar fi prezența calculatorului sau a mașinii de spălat autonome. O

bună parte a persoanelor intervievate pe parcursul monitorizării au opinat că indicatorii de bunăstare nu sunt racordați la condițiile reale.

În context, CAPC a recomandat reevaluarea de către Ministerul Sănătății, Muncii, Protecției Sociale a indicatorilor de bunăstare, stabiliți la Anexa nr.5 la Regulamentul 1167/2008 prin racordarea acestora la condițiile reale.

În 2020 CAPC a continuat administrarea Centrului de Asistență a Consumatorilor din regiunea Centru (în continuare – CAS Centru), lansat de CAPC în 2014 în cadrul proiectului **„Sporirea securității alimentare a consumatorilor”**, cu suportul **Fundației Est Europene din Moldova** și care oferă servicii de informare și consultanță consumatorilor și altor actori interesați din domeniul respectiv.

În perioada ianuarie-noiembrie 2020 au fost desfășurate următoarele activități:

- gestionarea și operarea „liniei fierbinți” privind drepturile consumatorilor (0 22 233 200) fiind înregistrate/recepționate 161 de apeluri/cazuri privind produsele alimentare (produse alimentare) înregistrate

- **174 de sesizări** către operatorii economici expediate și 2 adresări către autoritățile publice
- **23 articole**/publicații pe Facebook și pagina web www.alegesanatos.md au fost publicate, care au avut un impact total asupra 225.734 persoane;

- o ședință comună cu reprezentanții ANSA; un document de poziție alesanatos elaborat referitor la proiectul HG cu privire la modificarea anexei nr.1 la HG nr.115/2013;
 - 611 etichete produse alimentare colectate din unitățile comerciale pentru analiza conținutului lor și 3 studii privind analiza etichetelor produselor alimentare elaborate
-
- A woman with blonde hair tied in a ponytail, wearing a white lab coat, is looking down at shelves stocked with various products in a store or laboratory setting. The shelves are filled with colorful packages, likely food or health products.

V. Litigarea strategică pentru integritatea aleșilor poporului

În perioada 1 noiembrie 2019-30 septembrie 2020, CAPC, Cu suportul Programului "Buna Guvernare" a Fundației Soros Moldova a continuat implementarea Proiectului **Litigare strategică pentru asigurarea integrității aleșilor poporului**.

Scopul proiectului este *contribuirea societății civile la consolidarea integrității în sectorul public, implicit a aleșilor poporului, prin punerea în aplicare efectivă a prevederilor legislației pentru asigurarea integrității și Codului penal privind coruperea alegătorilor*.

În perioada de raportare CAPC a asigurat și a contribuit la realizarea următoarelor activități:

A. Litigarea strategică s-a desfășurat în 25 de cazuri privind actualii și foștii aleși ai poporului, precum și cu referire la persoane cu funcții de demnitate publică. Pentru a asigura continuitatea procesului de litigare și a pune presiune pe ANI, în perioada de raportare au fost expediate sesizări repetate în 2 runde: în primăvara anului 2020 și toamna anului 2020. Din perspectiva categoriei de subiecți, distribuția sesizărilor a fost următoarea:

- 10 se referă la deputați în exercițiul funcțiunii;
- 1 la un fost deputat;
- 2 primari;
- 3 președinți de raion;
- 3 candidați pentru funcția de primar;
- 2 procurori și
- 1 judecător în exercițiul funcțiunii,
- câte un fost procuror, fost judecător și fost reprezentant ai APC.

Datele sintetizate ale activității de litigare strategică **în fața ANI** au demonstrat că din cele 25 sesizări expediate în cazul a **21 au fost inițiate proceduri de control** și anume:

○ a inițiat **controlul privind respectarea regimului juridic al declarării averii** și intereselor personale **în 14 cazuri** (în privința a 6 reprezentanți ai legislativului, 5 reprezentanți ai APL și 3 reprezentanți ai sectorului justiției);

○ a inițiat **controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în 3 cazuri** (în privința a 2 reprezentanți ai APL și 1 reprezentant ai APC);

- a inițiat **controlul privind respectarea regimului juridic al restricțiilor în ierarhie** în privința unui președinte de raion;
- a conexas sesizarea CAPC la un dosar inițiat anterior în 3 cazuri (în privința unui reprezentant APL și a 2 reprezentanți ai sectorului justiției);
- **a refuzat inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale în 4 cazuri** (în privința a 3 reprezentanți ai legislativului și a unui reprezentant ai APL);
- **a refuzat inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în 3 cazuri** (în privința a 2 reprezentanți ai legislativului și, inițial, a unui reprezentant APC).

B. sesizarea Procuraturii anticorupție (litigare strategică) privind presupusele cazuri de corupere a alegătorilor în alegerile locale din 2019:

- Au fost elaborate și expediate **7 sesizări** în adresa Procuraturii Anticorupție privind presupusa corupere a alegătorilor;
- În contextul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, pentru a verifica modul de reacție a autorităților responsabile de investigarea cazurilor de corupere a alegătorilor, CAPC a monitorizat toate sursele publice de informații, inclusiv portalul monitorilor locali ai Promo-LEX (www.monitor.md), în vederea identificării cazurilor de presupusă corupere a alegătorilor și sesizare a autorităților competente. Sinteza acestei activități a permis elaborarea unui [Ghid pentru identificarea cazurilor de corupere a alegătorilor](#);
- Analiza circumstanțelor invocate în sesizările CAPC cu privire la presupusa corupere a alegătorilor a permis elaborarea și a unei tipologii a cazurilor care pot fi încadrate în componența de infracțiune prevăzută de art. 181¹ al Codului penal "Coruperea alegătorilor", și anume, prin: darea de bunuri; darea de bunuri (recompense) post-factum; darea de bani; oferirea/prestarea de servicii (de recreere);
- Două din cele **7 sesizări cu privire la presupusa corupere a alegătorilor** au fost remise și în adresa CEC, precum și a unei Comisii electorale de circumscripție, în condițiile în care aceste entități sunt responsabile de buna organizare a alegerilor și veghează asupra neadmiterii încălcărilor Codului electoral. CEC a remis, potrivit competenței, ambele sesizări în adresa Procuraturii Generale, informând concomitent CAPC despre faptul includerii în cheltuielile electorale a costurilor unui eveniment organizat de către un concurent electoral. Comisia electorală de circumscripție nu a reacționat la sesizarea expedită;
- Din cele **7 sesizări** expediate Procuraturii Anticorupție, în cazul a: **4 au fost pornite** procese penale; **2 a fost sistată** examinarea; 1 au fost inițiate verificări, dar CAPC nu a fost informat despre finalitatea acestora.

Informarea publicului larg și mediatizarea gradului de implicare a autorităților publice (ANI și Procuratura Anticorupție) pentru asigurarea integrității aleșilor și procesului electoral. În acest scop a fost asigurată elaborarea [raportului "Cum a fost asigurată integritatea aleșilor locali și a procesului electoral în 2019"](#), și care a fost prezentat în cadrul [Clubului de presă din 17.09.2020](#), organizat în parteneriat cu Centrul de Investigatii Jurnalistice din Moldova.

VI. Consolidarea integrității publice în Republica Moldova

Proiectul „*Consolidarea integrității publice în Republica Moldova*” este un proiect lansat de către Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), în luna septembrie 2020, cu suportul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău. **Scopul** acestui proiect este de a contribui la **aplicarea eficientă a Legii 122/2018 privind avertizorii de integritate**.

Obiectivele proiectului sunt:

- consolidarea capacităților de cunoaștere și gestionare a cazurilor de dezvăluire a practicilor ilegale (avertizărilor de integritate), dar și de protecție a avertizorilor de integritate;
- oferirea asistenței juridice avertizorilor de integritate (reprezentarea în fața angajatorului și a instanțelor de judecată);
- diseminarea informațiilor privind avertizorii de integritate.

În 2020 echipa CAPC a elaborat un [blog informațional: www.avertizori.capc.md](http://www.avertizori.capc.md) care își propune să ofere informații diversificate **privind avertizorii de integritate**: articole informative, tutoriale video, infografice, legislație, cazuri cu implicarea avertizorilor de integritate în Republica Moldova, cazuri și experiența altor state în domeniul protecției avertizorilor de integritate. Astfel, ne propunem să explicăm, într-o manieră accesibilă, ce este un avertizor, care este misiunea acestuia, garanțiile de protecție etc.

Experții proiectului CAPC au elaborat un suport de curs și au desfășurat prima rundă de instruire adresată judecătorilor și procurorilor din Republica Moldova.

Cursul de instruire „Procedura de examinare a cauzelor cu implicarea avertizorilor de integritate” a fost organizat în cooperare cu Institutul Național al Justiției (INJ), cu suportul Guvernului Marii Britanii. Obiectivele principale ale cursului de instruire sunt interpretarea corectă și aplicarea eficientă a Legii privind avertizorii de integritate. Subiectele s-au axat pe dezvăluirea practicilor ilegale, prezumția bunei-credințe, înregistrarea și examinarea dezvăluirii practicilor ilegale, dar și protecția avertizorilor de integritate.

În decembrie 2020 a fost desfășurată și prima cafea tematică informală privind avertizorii de integritate.

În cadrul evenimentului reprezentanții CNA, ai Oficiului Avocatului Poporului (OAP) și experții CAPC au discutat despre algoritmul de acțiune în cazul avertizorilor de integritate. Discuțiile s-au axat pe aplicarea corectă și eficientă a Legii privind avertizorii de integritate. Mai mult, participanții au discutat punctat pe fiecare articol și au stabilit care sunt responsabilitățile fiecărei instituții, astfel încât legea să fie funcțională, iar avertizorii de integritate să fie protejați.

VII. Rezumatul proiectelor implementate de CAPC în 2020

Denumire proiect	Perioada de implementare	Finanțator	Valoarea suportului financiar	Număr personal implicat
Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova	August 2018 – Ianuarie 2021	Uniunea Europeană, EuropeAid/138640/DH/SER/MD, implementat de Consorțiul Hulla & Co. Human Dynamics KG și CAPC	84 000 EUR	8 persoane
Ajutorul social în Republica Moldova: între eficacitate și integritate	Noiembrie 2019 – Ianuarie 2021	Fundația KAS din resursele oferite de UE și Ministerul Federal de Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei	59 810 EUR	13 persoane
Sporirea securității alimentare a consumatorilor	Ianuarie 2019 – Noiembrie 2020	Fundația Est Europeană	19 932 USD	4 persoane
Litigare strategică pentru asigurarea integrității aleșilor poporului	Noiembrie 2019- Septembrie 2020	Fundația Soros Moldova	20 000 USD	4 persoane
Consolidarea integrității publice în Republica Moldova	August 2020- Aprilie 2021	Ambasada Marii Britanii la Chișinău	40 181 GBP	10 persoane